

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Štěpána Výborného a soudců Karly Cháberové a Jana Kratochvíla ve věci

žalobce: **J.M.**

proti
žalovanému: **Ministerstvo financí**
sídlem Letenská 15, 118 10 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 8. 2019, č. j. MF-7815/2019/16-2117,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým Ministerstvo financí (dále jen „žalovaný“) zamítlo jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru dopravních agend (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 8. 2. 2019, č. j. MHMP 237873/2019 (dále také jen „rozhodnutí o pokutě“), kterým správní orgán I. stupně uložil žalobci pokutu ve výši 55 000 Kč za správní delikt

dle § 16 odst. 1 písm. b) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“). Přestupku se žalobce dopustil tím, že dne 12. 9. 2015 jako dopravce nedodržel při prodeji úředně stanovenou cenu a účtoval za poskytnutí taxislužby vozidlem Škoda Superb, SPZ X, na trase ulice Národní 29, Praha 1 – křižovatka nám. Míru a Americká ulice, Praha 2 (vzdálenost 2,9 km), částku 400 Kč, přestože podle § 5 odst. 2 zákona o cenách, v návaznosti na nařízení č. 20/2006 Sb. HMP, o maximálních cenách osobní taxislužby (dále jen „nařízení č. 20/2006 Sb.“), byl oprávněn účtovat částku v maximální výši 133,20 Kč.

2. Ze správního spisu k dané věci vyplynulo, že dne 12. 9. 2015 v čase od 01:02 do 01:10 hodin byla poskytnuta přeprava formou taxislužby čtyřem pracovníkům Magistrátu hl. m. Prahy. Cestující sepsali podrobnosti z přepravy do oznámení o poskytnuté přepravě, v nichž mj. uvedli, že v průběhu přepravy nezaznamenali ve vozidle taxametr, po ukončení jízdy řidič požadoval částku 400 Kč a tato částka mu byla zaplacená. Cestující následně požádali o vydání dokladu z tiskárny taxametru, řidič jim však namísto toho předal ručně vyplněnou stvrzenku (vzor mSK-79), kde byla mj. uvedena částka 400 Kč a nečitelná paraafa u položky „přijal“.
3. Po přepravě byla zahájena kontrola, o níž kontrolní pracovník sepsal dva protokoly, a to jednak č. C/20150912/1/Fk týkající se porušení cenových předpisů (dále jen „kontrolní protokol“), a jednak č. T/20150912/1/Fk týkající se porušení povinností dle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silniční dopravě“). Z kontroly mj. vyplynulo, že žalobce nepředal na žádost cestujícím stvrzenku z tiskárny taxametru, neboť danou přepravu nezaznamenal do paměťového modulu taxametru, tedy řádně neobsluhoval taxametr.
4. Proti kontrolnímu protokolu podal žalobce dne 19. 10. 2015 námitky. V nich mj. uvedl, že tvrzená přeprava ani následující kontrola vůbec neproběhla, z kontrolního protokolu není zřejmé, z jakých podkladů kontrolní orgán vycházel a rovněž z něj nevyplývá totožnost cestujících.
5. Dopisem ze dne 29. 6. 2016, č. j. MHMP 474807/2016, správní orgán I. stupně žalobci sdělil, že je s ním zahájeno správní řízení ve věci porušení zákona o silniční dopravě, a zároveň ho informoval, že na den 4. 8. 2016 nařizuje neveřejné ústní jednání za účelem výslechu svědků. V daný den byl proveden výslech tří ze čtyř cestujících, kteří podnikli příslušnou přepravu, a dále výslech kontrolního pracovníka, který provedl kontrolu. Svědci při výslechu potvrdili skutečnosti uváděné v oznámeních o poskytnuté přepravě.
6. Ve správním řízení o porušení cenových předpisů vydal správní orgán I. stupně dne 3. 10. 2016 příkaz č. j. MHMP 1058682/2016, kterým uložil žalobci pokutu ve výši 55 000 Kč. Jednalo se o první úkon ve správním řízení v dané věci. Žalobce proti příkazu podal dne 13. 10. 2016 odpor, správní orgán I. stupně proto v řízení pokračoval a dne 10. 11. 2016 vydal rozhodnutí č. j. MHMP 1908356/2016, kterým uložil žalobci pokutu ve výši 55 000 Kč za porušení § 16 odst. 1 písm. b) zákona o cenách. V odůvodnění mj. uvedl, že za účelem rozšíření důkazních prostředků bylo možné využít i důkazní listiny získané ze souběžně vedeného správního řízení o porušení zákona o silniční dopravě. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, kterému žalovaný vyhověl rozhodnutím ze dne 3. 8. 2018, č. j. MF-44843/2016/1603-2012, a rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil, neboť žalobce v rámci řízení o porušení cenových předpisů neměl možnost vyjádřit se ke vznesenému obvinění. Zároveň zavázal správní orgán I. stupně, aby v navazujícím řízení znovu provedl výslechy svědků.
7. Dne 10. 1. 2019 byly provedeny nové výslechy svědků, kteří uvedli, že k příslušné přepravě došlo už velmi dávno, dva z nich si vzpomněli, že řidič ukončil jízdu na náměstí Míru,

jeden uvedl, že jim nebyla vydána stvrzenka z taxametrů, nýbrž ručně vyplněný doklad o zaplacení. V dalších podrobnostech odkázali na své předchozí výpovědi učiněné v roce 2016 a po předložení dokumentů potvrdili jejich původ. Žalobce se k výsledku nedostavil.

8. Dopisem ze dne 23. 1. 2019 žalobce doložil dokumenty prokazující jeho majetkové poměry (kopii vyúčtování služeb za obecní byt, kopii přiznání k dani z fyzických osob za rok 2017, dle něhož měl žalobce příjem ve výši 530 574 Kč a výdaje ve výši 422 349 Kč, a čtyři kopie výpisů z účtu za období 09-12/2018). Zároveň uvedl, že dodatečný výsledek po více než třech letech považuje za irelevantní a rovněž již uběhla prekluzivní lhůta, a proto by mělo být řízení zastaveno.
9. Dne 8. 2. 2019 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí o pokutě, neboť ve správním řízení bylo prokázáno, že se žalobce dopustil přestupku dle § 16 odst. 1 písm. b) zákona o cenách. Tato skutečnost vyplynula z oznámení o poskytnuté přepravě a z následně uskutečněných výpovědí svědků, které se ve všech podstatných okolnostech shodovaly. Žalobce se výpovědí zúčastnil, a ačkoliv bylo první rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušeno, obsah svědeckých výpovědí nebyl zpochybněn. V případě druhých výpovědí je pochopitelné, že si svědci s ohledem na časový odstup nevybavili podrobnosti přepravy, ovšem zároveň potvrdili svou první výpověď. Správní orgán I. stupně považoval výpovědi svědků za věrohodné a dal jim přednost před výpovědí žalobce. Při stanovení výše pokuty správní orgán I. stupně přihlédl k výši částky, o níž byla maximální cena překročena (v daném případě se jednalo o cca 200 % navýšení), a míře zavinění (žalobce jednal vědomě, neboť úmyslně během přepravy vypnul taxametr a již předem počítal s tím, že vydá cestujícím náhradní ručně psaný doklad, který navíc označil neexistující firmou). Pokuta byla uložena ve výši 55 000 Kč, přičemž tato částka nedosahuje ani čtyřnásobný měsíční příjem řidiče taxislužby, a její výše tedy nemůže být pro žalobce likvidační.
10. Žalobcovu odvolání proti rozhodnutí o pokutě zamítl žalovaný napadeným rozhodnutím. V něm se plně ztotožnil s odůvodněním správního orgánu I. stupně a dodal, že svědci byli řádně identifikováni podle svých osobních čísel. Rovněž není nezákonné, pokud svědci před svou výpovědí nahlédli do oznámení o provedené přepravě, neboť tyto listiny obsahují údaje, které svědci vnímali vlastními smysly. Výše pokuty je přiměřená závažnosti přestupku a nadto byla stanovena pouze ve výši 5,5 % horní hranice sazby.

II. Obsah žaloby

11. Žalobce v žalobě namítá, že během správního řízení nebylo dostatečně prokázáno, že poskytl přepravní službu zaměstnancům Magistrátu hl. m. Prahy. Skutkový závěr žalovaný opírá pouze o oznámení o poskytnuté přepravě a dále o svědecké výpovědi těchto osob. Přitom není možné, aby si svědci pamatovali podrobnosti z cesty jedenáct měsíců po jejím uskutečnění (či dokonce tři roky od jejího průběhu), žalobce se proto domnívá, že svědkům bylo umožněno před podáním výpovědi nahlédnout do oznámení o poskytnuté přepravě. V rozhodnutí správních orgánů nadto není zaznamenáno, co svědci vypověděli, rozhodnutí proto nejsou přezkoumatelná. Svědkové vypověděli, že se ve vozidle nenacházel taxametr, což však prokazatelně není pravda, jak vyplývá z protokolu č. T/20150912/1/Fk. Dle žalobce měly správní orgány vyčkat na závěr správního řízení o porušení zákona o silniční přepravě, neboť z něj by vyplynulo, zda měl povinnost pořídit záznam o přepravě.

12. Žalobce je přesvědčen, že oznámení o poskytnuté přepravě jsou kontrolním úkonem, a proto měl být sepsán za žalobcovy účasti v souladu s § 9 písm. e) zákona č. 255/2012 Sb., kontrolním řádem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“).
13. Správní orgány vycházely výhradně z výpovědi cestujících a nebraly v potaz tvrzení žalobce. Žalobce zdůrazňuje, že kontrolní pracovník pouze v obecné rovině vypověděl, že od cestujících obdržel ručně psanou stvrzenku, ovšem neuvedl, od koho stvrzenka pocházela. Žalobce tvrdí, že poskytl přepravu čtyřem (nikoliv třem) česky hovořícím osobám. Dále není zřejmé, kdo provedl kontrolu, neboť dle žalovaného byl žalobce zastaven hlídkou Městské policie hl. m. Prahy na žádost kontrolního pracovníka. Takovou pravomoc však strážník policie nedisponuje. Ani místo ukončení přepravy není jasně zaznamenáno, neboť se mělo jednat o „ulici Americkou 43 x náměstí Míru“, ovšem pokud se jednalo o roh ulice Americké, nemělo být uvedeno číslo popisné, nadto svědci vypověděli, že žádali o odvoz k Muzeu piva.
14. Dále nebylo prokázáno, že přepravu uskutečnili zaměstnanci Magistrátu hl. m. Prahy. Přitom žalobce navrhoval, aby do spisu byly doloženy pracovní smlouvy těchto osob a dále aby byl prokázán původ finančních prostředků, jimiž byla přeprava hrazena. Použití cizího jazyka při provádění kontroly je dle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silniční dopravě“), přípustné až od 4. 10. 2017, v řešeném případě bylo proto užití anglického jazyka nezákonné (srov. § 16 odst. 1 správního řádu). Svědci rovněž nebyli před výsledkem zbaveni povinnosti mlčenlivosti.
15. Správní orgány nedostatečně odůvodnily výši uložené sankce, která je nadto nepřiměřeně vysoká a při jejím stanovení nebylo přihlédnuto k majetkovým poměrům žalobce. Rozhodnutí bylo vydáno až po uplynutí prekluzivní lhůty stanovené v § 30 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“). Prekluzivní lhůta nebyla přerušena, neboť v dané věci nebylo vydáno pravomocné rozhodnutí o žalobcově vině. Žalobce nesouhlasí s povinností vrátit majetkový prospěch ve výši 266 Kč, neboť tato povinnost není uvedena ve výroku rozhodnutí o pokutě.
16. Žalobce žádá, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, případně aby od uložené pokuty upustil, nebo ji přiměřeně snížil.

III. Vyjádření žalovaného

17. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí, že v průběhu správního řízení bylo dostatečně prokázáno, že se žalobce dopustil porušení cenových předpisů, a to na základě oznámení o poskytnuté přepravě ve spojení se svědeckými výpověďmi. Oznámení o poskytnuté přepravě byla potvrzena svědeckými výpověďmi, proto z nich bylo možné vycházet. Cestující nemuseli být před podáním výpovědi zbaveni povinnosti mlčenlivosti, neboť tyto osoby byly v postavení běžných cestujících, nikoliv přízvaných osob dle kontrolního řádu. Oznámení o poskytnuté přepravě nejsou kontrolním úkonem, a proto není povinností kontrolního pracovníka zajistit přítomnost žalobce ve smyslu § 9 kontrolního řádu. Žalobce se s obsahem oznámení mohl seznámit v průběhu kontrolního i následujícího správního řízení. Existence a předání ručně vypsane stvrzenky byla potvrzena v kontrolním protokolu i v rámci svědeckých výpovědí. Dále není zakázáno, aby svědci před podáním výpovědi nahlédli do oznámení, které dříve sepsali.

18. Posouzení pracovního zařazení cestujících nemá jakýkoliv vliv na otázku spáchání daného přestupku. Ohledně užití cizího jazyka žalovaný odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 11. 2005, č. j. 2 Afs 104/2005-81, a zdůrazňuje, že vykonaná přeprava nebyla úkonem správního řízení, ani se nejednalo o kontrolní úkon. Byť žalobce tvrdí, že nerozumí anglickému jazyku, z provedených výpovědí vyplynulo, že byl minimálně schopen domluvit se s cestujícími na ceně za přepravu. Zastavení žalobce ze strany Městské policie proběhlo plně v souladu se zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“). Otázka umístění taxametru, stejně jako vyúčtování peněz ze strany cestujících, není předmětem tohoto řízení. V rozhodnutí o pokutě je sice nesprávně požadováno vrácení neoprávněného majetkového prospěchu, ovšem tato skutečnost nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí. Správní orgány rovněž dostatečně zdůvodnily, že výše pokuty pro žalobce není likvidační.
19. Žalovaný žádá, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

20. Soud o věci rozhodl bez nařízení ústního jednání postupem podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť účastníci takový postup soudu akceptovali.
21. Soud dle § 75 s. ř. s. přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
22. Dle § 16 odst. 1 písm. b) zákona o cenách „právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako prodávající dopustí správního deliktu tím, že nedodrží při prodeji úředně stanovenou cenu podle § 5 odst. 1“.
23. Dle § 5 odst. 1 zákona o cenách „úředně stanovené ceny jsou ceny určeného druhu zboží stanovené cenovými orgány jako maximální, pevné nebo minimální“.
24. Dle § 16 odst. 4 písm. b) zákona o cenách „za správní delikt se uloží pokuta ve výši jedno až pětinasobku nepřiměřeného majetkového prospěchu, jde-li vyčíslit, zjištěného za kontrolované období, nejvýše za dobu jeho posledních 3 let, nebo do 1 000 000 Kč, je-li výše nepřiměřeného majetkového prospěchu nižší než 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) až f), odstavce 2 písm. a) nebo odstavce 3 písm. b)“.
25. Úvodem se soud zabýval otázkou, zda v dané věci nedošlo k zániku žalobcovy odpovědnosti za řešený přestupek; pokud by totiž napadené rozhodnutí bylo vydáno až po uplynutí prekluzivní lhůty pro projednání přestupku, bylo by uložení pokuty nezákonné bez dalšího a bylo by nadbytečné zabývat se dalšími tvrzenými důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí.
26. Otázku prekluze odpovědnosti za přestupek v řešeném případě upravuje § 17 odst. 3 zákona o cenách, ve znění účinném v době spáchání přestupku (tj. do 30. 6. 2017), podle něhož „odpovědnost právnícké osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezačal řízení do 3 let ode dne, kdy se o porušení cenových předpisů cenový kontrolní orgán dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán“. Dané ustanovení dopadá rovněž na fyzické osoby podnikající v souladu s § 17 odst. 4 téhož zákona. S ohledem na citovaná ustanovení je nepochybné, že napadené rozhodnutí bylo vydáno

včas, neboť přestupek byl spáchán dne 12. 9. 2015, tříletá subjektivní prekluzivní lhůta tedy uplynula dne 12. 9. 2019 a pětiletá objektivní lhůta by uběhla až dne 12. 9. 2020. V řešeném případě bylo o přestupku pravomocně rozhodnuto dne 14. 8. 2019, prekluzivní lhůta tedy byla dodržena.

27. Soud si je vědom skutečnosti, že s účinností ode dne 1. 7. 2017 jsou prekluzivní lhůty nově upraveny v přestupkovém zákoně, ovšem co do své délky nedoznaly žádné změny. V řešeném případě byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku, za nějž je možné v souladu s § 16 odst. 4 písm. b) zákona o cenách uložit pokutu do 1 000 000 Kč. Z toho důvodu činí promlčecí doba 3 roky v souladu s § 30 písm. b) přestupkového zákona, přičemž podle § 32 odst. 2 písm. b) téhož zákona se promlčecí doba přerušuje vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným. Přitom se již s ohledem na výslovné znění tohoto ustanovení nejedná o pravomocné rozhodnutí, jak tvrdí žalobce, ale naopak o meritorní rozhodnutí vydané v prvním stupni. V případě přerušení prekluzivní lhůty pak v souladu s § 32 odst. 3 přestupkového zákona odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání. Vzhledem k tomu, že přestupkový zákon neobsahuje pro žalobce příznivější úpravu prekluzivních lhůt, nebyl dán prostor pro jeho aplikaci na projednávaný případ, ale věc bylo nutné posoudit podle dosavadních právních předpisů v souladu s § 112 odst. 1 přestupkového zákona (srov. rovněž nález Ústavního soudu ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19).
28. K ostatním žalobním námitkám soud uvádí následující. Jádrem sporu mezi stranami je zejména průběh skutkového děje, konkrétně pak je spor o to, zda bylo dostatečně prokázáno uskutečnění přepravy, tedy zda vozidlo řízené žalobcem poskytlo placenou přepravní službu cestujícím – zaměstnancům Magistrátu hl. m. Prahy. Žalobce přitom v žalobě neuvádí svou vlastní skutkovou verzi události, ale poukazuje na nedostatky v dokazování a další procesní pochybení při kontrole a následujícím správním řízení. Správním orgánům ohledně zjištění skutkového stavu zejména vytýká, že vycházely výlučně z tvrzení cestujících obsažených v oznámeních o poskytnuté přepravě a z jejich následných výpovědí.
29. Vzhledem k tomu, že k otázce překročení úředně stanovené maximální ceny při provozu taxislužby existuje bohatá a ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu, soud nejprve považuje za účelné shrnout závěry, k nimž Nejvyšší správní soud dospěl při řešení skutkově obdobných případů.
30. Předně je třeba připomenout, že z hlediska posouzení porušení § 16 odst. 1 písm. b) zákona o cenách je podstatné toliko zjištění, jakou částku řidič po cestujících požadoval a jaká částka mu byla zaplacená. Pro zjištění této skutečnosti je pak rozhodujícím důkazem svědecká výpověď, neboť řidičem skutečně požadovaná částka se může od částky uvedené na stvrzence lišit (shodně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 As 254/2016-39, ze dne 13. 9. 2016, č. j. 6 As 159/2016-40, z pozdější doby rozsudky ze dne 17. 10. 2018, č. j. 6 As 311/2017-41, a ze dne 29. 11. 2018, č. j. 7 As 393/2018-47). Obecně judikatura nepovažuje za problematickou praxi správních orgánů, *„kdy kontrolní jízdu provedou externí pracovníci a jimi získané informace jsou použity ve správním řízení s osobou, již je porušení cenových předpisů kladeno za vinu“*, přičemž *„informace získané touto cestou zásadně mohou být dostatečným podkladem pro uložení sankce podle zákona o cenách a obecně vzato je postup jejich získávání v souladu se základními principy správního řízení“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 11. 2005, č. j. 2 Afs 104/2005-81, publ. pod č. 1083/2007 Sb. NSS).

31. V projednávané věci byli vyslechnuti tři cestující, kteří ve své výpovědi ze dne 4. 8. 2016 shodně uvedli, že dne 12. 9. 2015 okolo jedné hodiny ranní jeli na trase z ulice Národní na náměstí Míru (podle výpovědi dvou svědků k Muzeu piva), jednalo se o černou Škodu Superb, ve vozidle nebyl vidět taxametr (tedy nikoliv, že se ve vozidle nenacházel), po skončení jízdy řidič požadoval částku 400 Kč, která mu byla zaplacená, a na požádání nevydal stvrzenku z tiskárny taxametru, ale ručně vyplněný doklad znějící na částku 400 Kč. Po předložení originálu tohoto dokladu svědci potvrdili, že se jedná o stvrzenku vystavenou žalobcem po uskutečnění dané přepravy. Svědci svými výpověďmi potvrdili údaje zaznamenané v oznámeních o poskytnuté přepravě a v kontrolním protokolu, přičemž vypovídali o události shodně a konzistentně, a to i v konfrontaci s otázkami žalobce. Průběh přepravy stvrdil rovněž pracovník provádějící kontrolu. Při druhé výpovědi konané dne 10. 1. 2019 dva svědci uvedli, že řidič ukončil jízdu na náměstí Míru, jeden vypověděl, že jim nebyla vydána stvrzenka z taxametru, nýbrž ručně vyplněný doklad o zaplacení. V dalších podrobnostech odkázali na své předchozí výpovědi učiněné v roce 2016 a po předložení dokumentů potvrdili jejich původ.
32. Soud nesdílí názor žalobce, že s odstupem času si cestující nemohli vybavit podrobnosti z přepravy, ale naopak se domnívá, že obsah svědeckých výpovědí byl co do své podrobnosti přiměřený uplynulému času. Rovněž je podstatné, že všichni svědci po předložení oznámení o poskytnuté přepravě potvrdili, že údaje v nich zaznamenané vnímali vlastními smysly. Z těchto důvodů nemůže zpochybnit věrohodnost výpovědí ani skutečnost, že svědci měli před výsledkem k dispozici náhled do svých vlastních oznámení o poskytnuté přepravě. Tento dokument sloužil k připomenutí jimi prožité události, o které v oznámení o poskytnuté přepravě udělali vlastnoruční zápis. Předmětná kontrola není jedinou kontrolou, které se svědci v roce 2015 účastnili, proto je logické, že před výsledkem došlo k jejímu připomenutí. Pokud tak svědci učinili cestou náhledu pouze do svých vlastních oznámení o poskytnuté přepravě, nelze tento postup považovat za nezákonný. K jinému spisovému materiálu svědci před výsledkem přístup neměli (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2019, č. j. 9 As 316/2017-43).
33. Vzhledem k tomu, že všechna tři oznámení o poskytnuté přepravě obsahovala shodná tvrzení o požadované ceně, trase a kontrolovaném subjektu, správní orgán nepochybil, vyhodnotil-li si na jejich základě a základě výpovědí svědků skutkový stav za prokázaný. Žalobce skutkový stav dostatečně věrohodně nezpochybnil, pouze upozorňoval na dílčí nedostatky při jeho zjišťování. V tomto smyslu v žalobě uvedl, že cílové místo bylo specifikováno zmatečně, neboť se mělo jednat o roh náměstí Míru a ulice Americké 43 a zároveň o Muzeum piva. K tomu soud uvádí, že Muzeum piva se skutečně nachází na adrese Americká 43, přičemž se jedná o rohovou budovu. Dle žalobce dále nebylo prokázáno, který z cestujících požadoval stvrzenku, kdo za přepravu platil a od kterého cestujícího obdržel kontrolní pracovník ručně psanou stvrzenku. Soud však zdůrazňuje, že tyto otázky nejsou pro posouzení věci podstatné, neboť zásadní je, zda byla přeprava uskutečněna a jaká částka byla za přepravu požadována (a uhrazena). Je třeba mít na paměti, že z § 3 správního řádu nevyplývá povinnost správního orgánu zjistit veškeré okolnosti skutkového stavu, nýbrž pouze takové skutečnosti, které jsou nezbytné pro rozhodnutí ve věci. V oblasti správního trestání se jedná zejm. o skutečnosti týkající se naplnění znaků skutkové podstaty (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. února 2005, č. j. A 6/2003-44).

34. Uskutečnění přepravy dále potvrzuje stvrzenka (vzor mSk-79), kterou cestující dostali jako doklad o zaplacení jízdného a která tvoří součást kontrolního protokolu. Správní orgány při svém rozhodování vzaly v potaz rovněž informace získané z protokolu o kontrole č. T/20150912/1/Fk, dle nichž žalobce příslušnou přepravu nezaznamenal do paměťového modulu taxametru. V průběhu kontroly žalobce na žádost kontrolního orgánu vytiskl průběžnou denní inventuru z tiskárny taxametru, z níž vyplynulo, že žalobce v den kontroly neuskutečnil ani jednu zpoplatněnou přepravu. Z průběžné denní uzávěrky však bylo zjištěno, že v daný den žalobce ujel 13,1 služebních kilometrů a 0 soukromých kilometrů. Přitom bylo ověřeno, že taxametr byl v době kontroly plně funkční. Jak vidno, správní orgány skutkový stav doplnily i o zjištění učiněná v souběžně vedené kontrole týkající se plnění povinností dle zákona o silniční dopravě. Již z toho důvodu nebyl dán důvod k přerušení řízení o porušení cenových předpisů, jak namítá žalobce, neboť tato povinnost ze správního řádu nevyplyvá (nejedná se o předběžnou otázku) a zároveň správní orgány přihlédly ke zjištěním, které měly svou relevanci pro posouzení spáchání přestupku dle zákona o cenách (tedy zejména k otázce užití a funkčnosti taxametru).
35. Soud je proto s ohledem na výše řečené toho názoru, že ve správním řízení byly prokázány všechny prvky skutkové podstaty přestupku podle § 16 odst. 1 písm. b) zákona o cenách. Na prokázání skutku tak, jak byl žalobci kladen za vinu, by neměl vliv ani důkaz vyúčtováním peněz mezi správním orgánem I. stupně a cestujícími, neboť způsob vyúčtování peněz za provedenou kontrolní jízdu mezi cestujícími a správním orgánem I. stupně není pro prokázání zaplacené ceny rozhodující, proto je i tato námitka nedůvodná. To samé pak platí i ohledně otázky pracovního poměru cestujících k Magistrátu hl. m. Prahy, neboť pracovní zařazení těchto osob nemá vliv na posouzení spáchání daného přestupku.
36. Rovněž nelze souhlasit s námitkou, dle níž cestující jakožto figuranti při přepravě a následném sepsání oznámení prováděli kontrolní úkony, při nichž měl žalobce právo být přítomen. Soud v této souvislosti připomíná, že kontrolní řád umožňuje, aby ke kontrole byly přizvány fyzické osoby, prostřednictvím kterých lze opatřit podklady již před zahájením kontroly. Dle § 3 odst. 1 kontrolního řádu totiž „kontrolní orgán může provádět před zahájením kontroly úkony, jejichž účelem je opatření podkladů pro posouzení, zda zahájit kontrolu“. Dle odst. 2 téhož ustanovení pak platí, že pokud navazuje na tyto úkony kontrola, mohou sloužit skutečnosti takto získané jako podklad pro kontrolní zjištění. Z tohoto důvodu nelze přepravu a sepsání oznámení o jejím poskytnutí považovat za kontrolní úkon, při němž by bylo povinností kontrolního orgánu zajistit přítomnost kontrolované osoby ve smyslu § 9 písm. e) kontrolního řádu. Uvedeným postupem přitom žalobce nebyl krácen na svých právech, neboť se s obsahem oznámení o poskytnuté přepravě seznámil prostřednictvím kontrolního protokolu, proti němuž mohl podat námitky, a rovněž měl možnost v průběhu celého správního řízení nahlížet do spisu.
37. K nezbavení svědků povinnosti mlčenlivosti před podáním svědecké výpovědi soud uvádí, že institut povinnosti mlčenlivosti zakotvený v § 20 kontrolního řádu směřuje k ochraně kontrolované osoby, o níž se kontrolní orgány resp. přizvané osoby mohou během kontroly dozvědět informace, jež pro ni mají zásadní význam. Účelem § 20 kontrolního řádu je tedy ochrana údajů získaných při kontrole, případně též v rámci realizace úkonů předcházejících kontrole, a zamezení jejich předání třetím osobám odlišným od kontrolovaného subjektu. Toto ustanovení však nelze vykládat tak, že by kontrolující či přizvaná osoba musela být zbavena povinnosti mlčenlivosti před svědeckou výpovědí

v rámci řízení s tímž kontrolovaným subjektem. V takovém případě totiž nedochází ke zveřejnění či zprostředkování údajů zjištěných při kontrole, ale tyto informace naopak slouží výhradně k projednání příslušného přestupku.

38. Svědeckou výpovědí, při níž cestující uvedli toliko skutečnosti, které se shodovaly se zjištěními obsaženými v oznámeních o poskytnuté přepravě, tedy nebylo porušeno žádné žalobcovo právo. Tyto výpovědi byly provedeny během neveřejného ústního jednání, jejich obsah byl zaznamenán do protokolů o výsledku svědka, které byly následně založeny do správního spisu vedeného v dané věci. Zjištěné údaje sloužily výhradně k projednání žalobcova deliktního jednání a nebyly zpřístupněny třetím osobám. Z toho důvodu tedy správní orgán I. stupně nebyl ze zákona povinen před výsledkem zbavit svědky mlčenlivosti a jeho postup nikterak nezasáhl do žalobcových práv, což ostatně ani sám žalobce v žalobě netvrdil.
39. Ani námitce užití cizího jazyka během jízdy nemohl soud přisvědčit, neboť případná komunikace cestujících – figurantů s řidičem v anglickém či jiném jazyce nesouvisí s vedením řízení v jednacím jazyce ve smyslu § 16 správního řádu. V této souvislosti soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 11. 2005, č. j. 2 Afs 104/2005-81, ve kterém soud uznal, že správní orgány mohou efektivní kontrolu cenových předpisů provádět i prostřednictvím cizinců či osob, kteří se za cizince vydávají. Figuranti zde vystupují jako cestující, tedy nikoli jako úřední osoby, a proto jim nelze ukládat povinnost užívat úřední jazyk. Následná novelizace zákona o silniční dopravě pouze s ohledem na výše uvedenou judikaturu výslovně zakotvila možnost užití cizího jazyka v rámci kontrolní jízdy, aby o této možnosti nebylo pochyb.
40. Konečně pak soud neshledal vady ani ve způsobu vyřízení námitek proti kontrolnímu protokolu. Jak uvedeno výše, kontrolní pracovník zpracoval kontrolní protokol na základě zjištění získaných z celkem čtyř oznámení o poskytnuté přepravě. Takový postup je zcela v souladu se zákonem, neboť je výslovně předvídan v § 3 odst. 2 kontrolního řádu. Na základě takto získaných informací kontrolní pracovník posoudil námitky jako nedůvodné, což rovněž řádně zdůvodnil; jeho postup tedy nevykazoval žádné vady.
41. Soud dodává, že i zastavení žalobce ze strany Městské policie proběhlo v souladu se zákonem o obecní policii, konkrétně s jeho § 12 odst. 2 písm. e), podle něhož „strážník je oprávněn vyzvat osobu, aby prokázala svoji totožnost, na žádost jiné osoby, jestliže tato osoba má na zjištění totožnosti právní zájem“. V řešeném případě strážník ztotožnil řidiče taxislužby na základě žádosti osoby provádějící kontrolu. Dále žalobce napadl postup správního orgánu I. stupně, který se před předáním spisu vyjádřil k podanému odvolání; soudu však tato námitka není příliš srozumitelná, neboť sám žalobce odkazuje na § 88 odst. 1 správního řádu, který takový postup umožňuje. Konečně pak soud uznává, že správní orgán I. stupně do odůvodnění rozhodnutí o pokutě nesprávně zahrnul povinnost, aby žalobce vydal neoprávněný majetkový prospěch ve výši 266 Kč. Tato povinnost však nebyla uvedena ve výroku rozhodnutí, proto nebyla pro žalobce závazná. Z toho důvodu nebyl dán důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, neboť v důsledku tohoto pochybení nebylo zasazeno do práv žalobce.
42. K námitce žalobce, že mu správní orgány uložily likvidační pokutu a nezohlednily jeho osobní a majetkové poměry, zdejší soud uvádí následující. Správní orgán I. stupně při zvažování výše pokuty přihlédl k závažnosti přestupku, způsobu jeho spáchání, následkům a okolnostem jeho spáchání, jakož i k rozsahu majetkového prospěchu, který byl vyčíslen

na částku 266 Kč. Dále pak zdůraznil obecnou závažnost a škodlivost daného přestupku. Z úvah rozhodnutí je také seznatelné, že se správní orgán zabýval i otázkou možného likvidačního charakteru pokuty s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2013, č. j. 6 As 64/2013-66, a rovněž uvedl, že za daný skutek mohla být žalobci uložena pokuta až 1 000 000 Kč, byla však stanovena téměř na spodní hranici zákonné sazby. Žalovaný se s odůvodněním výše pokuty ztotožnil.

43. Zdejší soud neshledal v odůvodnění výše pokuty s ohledem na obsah správního spisu žádné pochybení, neboť dle jeho názoru její výše odpovídá míře překročení maximální přípustné ceny (o více než 200 %) a rovněž míře zavinění. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce jednal zcela vědomě, neboť po nastoupení cestujících neaktivoval taxametr a po ukončení jízdy vydal ručně psaný doklad obsahující neexistující firmu. Za těchto okolností se sankce uložená pouze ve výši 5,5 % horní hranice sazby jeví jako přiměřená, neboť správní orgány byly povinny zajistit, aby sankce splnila svůj účel, a to jak preventivní, tak represivní.
44. Ohledně námitky likvidační výše pokuty soud uvádí, že povinnost přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele dopadá na správní orgán pouze tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, č. 2092/2010 Sb. NSS). V tomto smyslu se jeví jako zcela případný odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu 19. 12. 2013, č. j. 6 As 64/2013-66, neboť v něm byla posuzována situace ve všech podstatných okolnostech totožná s nyní projednávanou věcí: žalobci, fyzické osobě provozující taxislužbu, byla uložena pokuta ve výši 70 000 Kč za správní delikt související s jeho podnikáním (nepoužívání taxametru). Nejvyšší správní soud v daném rozsudku shledal, že sankce uložená ve výši 70 000 Kč z obecného hlediska nemůže mít pro dopravce likvidační dopady. Uvedený závěr potvrzují i dokumenty, které žalobce v průběhu správního řízení předložil za účelem prokázání svých majetkových poměrů, neboť dle kopie přiznání k dani z fyzických osob za rok 2017 měl žalobce příjem ve výši 530 574 Kč a výdaje ve výši 422 349 Kč.
45. Dále je nutné připomenout, že odkaz na tvrzenou likvidační výši pokuty nemůže omlouvat a tolerovat deliktní jednání – smyslem posuzování ekonomické situace delikventa je to, aby uložený trest neznamenal fakticky jeho likvidaci. Toto posuzování však rozhodně nelze chápat tak, že jakýkoliv nepříznivý ekonomický následek do majetkové sféry delikventa znamená, že pokutu nelze uložit. Pokuta je trestem a jedním z jejích aspektů je mj. ekonomicky znevýhodnit ty subjekty, které porušují právní povinnosti, a zamezit tak získání konkurenční výhody na úkor ostatních subjektů působících na totožném trhu.
46. Konečně soud posoudil žalobcův návrh, aby sám přistoupil k moderaci výše pokuty. Podle § 78 odst. 2 s. ř. s. může soud upustit od potrestání nebo uložený trest za správní delikt snížit, pakliže byl uložen trest zjevně nepřiměřený. Jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012-23 (č. 2672/2012 Sb. NSS), smyslem moderace není hledání ideální výše sankce, ale její korekce v případech, kdy zjevně neodpovídá obecným představám o adekvátnosti a spravedlnosti sankce. Proto v případě relativně nízkých sankcí bude moderace ze strany správního soudu málo častá. Stejně tak z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012-36 (č. 2671/2012 Sb. NSS) plyne, že soud koriguje jen natolik závažnou nepřiměřenost uložené sankce, která má kvalitu nezákonnosti.

47. Jak již bylo uvedeno výše, žalobci byla uložena pokuta v relativně nízké výši, která nevybočuje z mezí stanovených zákonem, je přiměřená okolnostem případu a je způsobilá splnit svůj účel. Podmínky pro její snížení, či dokonce upuštění od jejího uložení proto v nyní řešené věci nebyly splněny.

V. Závěr

48. Žalobce se svými námitkami tedy neuspěl; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.
49. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 14. září 2020

JUDr. PhDr. Štěpán Výborný, Ph.D. v. r.
předseda senátu

